

Susanna Tamaro

Yüreğinin
Götürdüğü Yere Git

“Yapmaya degecek tek yolculuk,
içimize yaptığımız yolculuktur...”

Çeviri: EREN CENDEY

SUSANNA TAMARO

YÜREĞİNİN
GÖTÜRDÜĞÜ
YERE GİT

Can Çağdaş

Yüreğinin Götürdüğü Yere Git, Susanna Tamaro

İtalyanca aslından çeviren: Eren Cendey

Va' dove ti porta il cuore

© 1995, Baldini & Castoldi International

© 1995, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Bu eserin Türkçe yayın hakları Akcalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 1995

120. basım: Eylül 2023, İstanbul

Bu kitabın 120. baskısı 4000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Didem Bayındır

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak resmi: © Shutterstock

Baskı ve cilt: Pasifik Ofset

Cihangir Mah. Güvercin Cad. Baha İş Merkezi A Blok No: 3/1 Z. Kat

Avcılar-İstanbul

Sertifika No: 44451

ISBN 978-975-07-1962-2

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25, Sarıyer / İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

SUSANNA TAMARO

YÜREĞİNİN
GÖTÜRDÜĞÜ
YERE GİT

ROMAN

İtalyanca aslından çeviren

Eren Cendey

♥can

Susanna Tamaro'nun Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Tek Ses İçin, 1996

Anima Mundi, 1997

Yanıtla Beni, 2001

Aklı Bir Karş Havada, 2002

Rüzgâr Ne Diyor, 2005

Yüreğimin Sesini Dinle, 2006

Luisito / Bir Sevgi Öyküsü, 2009

Sessizlik Bir Erdemdir, 2011

Sonsuza Kadar, 2011

Var Olan Ada, 2012

Her Melek Korkunçtur, 2013

Kökler, Yollar ve Yitik Benler, 2014

Düşünen Bir Yürek, 2016

Bakışınla Aydınlanır Dünya, 2019

Büyük Bir Aşk Hikâyesi, 2021

SUSANNA TAMARO, 1957'de Trieste'de doğdu. Zor bir çocukluk dönemi geçirdi. 1976'da, 18 yaşındayken Friuli'de tanık olduğu deprem ve 25 yaşındayken geçirdiği ölümcül hastalık, Tamaro'da derin izler bıraktı. Yazmaya 27 yaşında başlayan Tamaro'nun edebiyat dünyasında tanındığı ilk eseri, *Tek Ses İçin* adlı öykü kitabı oldu. İlk kez 1994'te yayımlanan *Yüreğinin Götürdüğü Yere Git* adlı romanı, aylarca liste başı oldu, birçok dile çevrildi, yazarı büyük üne kavuşturdu ve 1995'te beyazperdeye uyarlandı. Tamaro, *Aklı Bir Karış Havada* ve *Anima Mundi* adlı romanları ve *Yanıtla Beni*, *Rüzgâr Ne Diyor* adlı öykü kitaplarının ardından, 2005'te *Her Sözcük Bir Tohumdur* adlı deneme kitabını yayımladı. 2006'da *Yüreğinin Götürdüğü Yere Git*'in devamı niteliğindeki *Yüreğimin Sesini Dinle*, 2011'de *Sonsuza Kadar* çıktı. Onu yine 2011'de *Var Olan Ada* izledi. 2013'te *Her Melek Korkunçtur*, 2014'te *Kökler, Yollar ve Yitik Benler*, 2015'te *Düşünen Bir Yürek*, 2018'de *Bakışınla Aydınlanır Dünya*, 2020'de *Büyük Bir Aşk Hikâyesi* yayımlandı. Yazar, çok sevdiği kedileri ve köpeğiyle birlikte Orvieto yakınlarında bulunan Porano'daki evinde yaşıyor.

EREN CENDEY, İtalyan Lisesi ve İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü mezunudur. Susanna Tamaro'nun tüm yapıtlarının yanı sıra Italo Calvino, Cesare Pavese, Valerio Massimo Manfredi, Tiziano Terzani, Alberto Moravia, Dino Buzzati, Elena Ferrante, Marlo Morgan, Daria Bignardi, Margaret Mazzantini, Umberto Eco ve Giancarlo Calligarich gibi yazarların kitaplarını Türkçeye kazandırdı.

Pietro'ya

Oh Őiva, nedir senin gerçeęin?
Bu hayret verici evren de ne?
Tohumu yapan ne?
Evrenin tekerleęini kim çeviriyor?
Bięimlerin özünü saran
bu bięimler ötesi yaşam da ne?
Mekânın ve zamanın ötesinde
adların ve huyların dünyasına
nasıl gireriz derinlemesine
Aydınlat benim kuşkularımı

KUTSAL BİR KEŐMİR ŐIVA KİTABINDAN

Opicina, 16 Kasım 1992

Gideli iki ay oldu ve iki aydan beri, hâlâ yaşadığını bildirdiğin bir kartpostal dışında senden hiç haber almadım. Bu sabah, bahçede senin gülünün önünde durdum uzun uzun. Sonbaharın iyice ilerlemiş olmasına karşın, artık solmuş olan öteki bitkilerin arasında o eflatun rengeyle mağrur ve yapayalnız ayakta duruyor. Onu ne zaman ektiğimizi hatırlıyor musun? On yaşındaydın ve *Küçük Prens*'i henüz okumuştun. Sana sınıf geçme armağanı olarak almıştım o kitabı. Öyküye bayılmıştın. Bütün tipler arasında senin sevdiğlerin gül ve tilkiydi; baobab'ı, yılanı, pilotu ve o minnacık gezegenlerinde avare oturan kendini beğenmiş boş adamları hiç sevmemiştin. Böylece bir sabah kahvaltı ederken şöyle deyiverdin: "Bir gül istiyorum." Zaten pek çok gülümüz olduğunu söyleyerek karşı çıktıysam da sende yanıt çoktu: "Ben, yalnızca bana ait olan bir gül istiyorum, ona bakmak, onu büyütme istiyorum." Doğal olarak gülün yanı sıra bir de tilki istiyordun. Çocuklara özgü kurnazlıkla, basit arzunu, o neredeyse olanaksız olanından önce dile getirmiştin. Bir güle olur dedikten sonra seni bir tilkiden nasıl yoksun bırakabilirdim ki? Bu noktada uzun uzadıya tartıştıktan sonra bir köpek edinme konusunda anlaştık.

Onu almaya gitmeden önceki gece gözünü kırpmay-

dın. Yarım saatte bir kapıma vuruyor, “Uyuyamıyorum,” diyordun. Sabah yedide kahvaltını etmiş, yıkanmış, giyinmiştin bile; palton sırtında, koltukta oturmuş beni bekliyordun. Saat sekiz buçukta köpek çiftliğinin kapısındaydık, ama daha açılmamıştı. Sen parmaklıkların arasından bakarak, “Benimkinin hangisi olduğunu nasıl anlayacağım?” diyordun. Sesinde müthiş bir sabırsızlık vardı. Ben seni rahatlatıyordum, “Merak etme,” diyordum, “Küçük Prens’in tilkisini nasıl evcilleştirdiğini hatırla.”

Üç gün üst üste gittik köpek çiftliğine. İçeride iki yüzden fazla köpek vardı ve sen hepsini görmek istiyordun. Her kafesin önünde duruyor, belirgin bir kayıtsızlığa gömülüp kıınıldamadan dikiliyordun orada. Bu arada köpeklerin hepsi tellere atılıyorlar, havlıyorlar, hoplayıp zıplıyor, patileri ile telleri parçalamaya çalışıyorlardı. Köpek çiftliğinin sorumlusu da yanımızdaydı. Senin bütün ötekiler gibi bir kız olduğunu düşünerek, seni heveslendirmek için bu güzel cinsleri gösteriyordu: “Şu Cocker’e bak,” diyordu sana. Ya da, “Bu Lassie’ye ne dersiniz?” Yanıt olarak sen tiz bir domuzcuk sesi çıkarıyor ve onu dinlemeden yürüyüp gidiyordun. Buck’a, hacıların çile yürüyüşünü andıran bu seferlerin üçüncü gününde rastladık. Hasta köpeklerin iyileşme süreci içinde barındıkları arkadaki kafeslerin birindeydi. Kafesin önüne geldiğimizde, bütün köpekler bize doğru koşarken, o başını bile kaldırıp bakmadan yerinde kaldı. “Şu işte,” diye bağırdın sen, minik parmağınla göstererek. “Şu köpeği istiyorum.” Kadının yüzündeki müthiş şaşkınlığı hatırlıyor musun? Nasıl olup da böylesine çirkin bir köpeği sahip lenmek istediğini anlayamıyordu bir türlü. Gerçekten de Buck ufak bir hayvancıktı, ama o ufaklığında neredeyse dünyanın bütün cinslerinin özelliklerini taşıyordu. Kurt gibi başı, av köpeği gibi düşük ve yumuşak kulakları, yere yakın köpekler gibi ince bacakları, tilki gibi tüylü

kuyruğu, doberman gibi kara tüyleri vardı. Kâğıtları imzalamak üzere ofise gittiğimizde, bayan memur bize onun öyküsünü anlattı. Yaz başında hareket halindeki bir otobilden dışarıya fırlamıştı. Yere hızla çarptığı için ağır yaralanmıştı ve bu nedenle ön ayaklarından biri cansızca sallanıyordu.

Buck şu anda yanımda. Ben yazarken arada bir iç çekiyor ve burnunun ucunu bacağıma yaklaştırıyor. Burnu ve kulakları artık neredeyse bembeyaz oldu ve gözlerinin üzerinde yaşlı köpeklerle özgü perde belirdi. Ona bakmak hüzünlendiriyor beni. Sanki yanımda senden bir parça varmış gibi geliyor, hem de senin en sevdiğim parçan bu, hani yıllar önce o köpek çiftliğinin iki yüz konuğu arasından en mutsuz ve çirkin olanını seçmeyi bilen parçan.

Bu aylar boyunca, evin yalnızlığı içinde aylak aylak otururken seninle birlikte geçen yıllara ait anlaşmazlıklar ve kırgınlıklar uçup gittiler. Şimdi çevrede uçuşanlar, senin ürkek ve kırılğan bir küçücük kız olduğun yıllara ait anılar. Bunları ona yazıyorum, son zamanlardaki o mağrur ve güçlü insana değil. Bunu, bana gül önerdi. Bu sabah onun yanından geçerken bana şöyle dedi: "Al kâğıdı ve ona bir mektup yaz." Biliyorum, ayrılırken yaptığımız anlaşmaya göre birbirimize yazmayacağız ve ben üzülsem de bu sözüme uyacağım. Bu satırlar asla uçup Amerika'da senin eline konmayacaklar. Döndüğünde ben artık burada olmazsam, benim yerime bu mektuplar bekleyecekler seni. Neden mi böyle söylüyorum? Çünkü aradan bir ay bile geçmeden, hayatımda ilk kez ağır biçimde hastalandım. Bu yüzden şimdi birçok olasılık arasında şu da var: altı-yedi ay sonra burada olup sana kapıyı açamayabilir, seni kucaklayamayabilirim. Bir zamanlar bir arkadaşım, hiçbir hastalık çekmeyenlerin, beklenmedik ve şiddetli bir rahatsızlığı kaldıramadıklarını söy-

lemişti. Bana da tam olarak böyle oldu: Bir sabah gülü sularken, ansızın birileri ışığı söndürdü. Bahçeleri ayıran çitin ötesinde duran Signore Razman'ın karısı beni görmeseydi, eminim sen şu anda öksüz kalmıştın. Öksüz mü? İnsanın ninesi ölünce böyle denir mi? Pek emin değilim. Belki de nineler ve dedeler, kayıpları adlandırma-ya değmeyecek aksesuarlar olarak görülüyorlardır. İnsan dedesinden ve ninesinden, ne öksüz, ne yetim, ne de dul kalır. Onları uzun yolun bir yerinde doğallıkla, dalgınlıkla, sanki bir şemsiye unuttur gibi bırakırız.

Hastanede uyandığımda kesinlikle hiçbir şey hatırlamıyordum. Gözlerim kapalıyken kedi bıyığı gibi ince ve uzun bıyıklarımın çıktığını sandım, ama gözlerimi açar açmaz bunların yalnızca iki minik plastik tüp olduğunu anladım; burnumdan çıkıp dudaklarımın üzerinden aşağı iniyorlardı. Çevremde yalnızca tuhaf makineler vardı. Birkaç gün sonra normal bir odaya geçtim, burada iki kişi daha yatıyordu. Oradayken, bir öğleden sonra Signore Razman ve karısı beni ziyarete geldiler. "Hayatta kalmanızı," dediler bana, "deliler gibi havlayan köpeğinize borçlusunuz."

Ayağa kalkabildikten sonra, bir gün odaya öteki vizi-terlerde de gördüğüm genç bir doktor geldi. Bir iskemle alıp yatağımın yanına oturdu. "Mademki size bakacak ve karar verecek akrabalarınız yok," dedi, "hiç aracı koymadan, içtenlikle konuşacağım sizle." Konuşuyordu, o konuşurken ben ona bakıyor, ama dinlemiyordum. İncecik dudakları vardı ve bildiğin gibi ince dudaklı insanlardan hiçbir zaman hoşlanmamışım. Ona kalırsa, sağlık durumum o kadar kötüydü ki, eve dönmeme bile izin vermeyecekti. Doktor bana hemşirelerin gözetiminde yaşayabileceğim birkaç pansiyonun adını saydı. Yüzümün ifadesinden bir şeyler sezmiş olacak ki, hemen ekledi: "O eski huzurevleri gibi sanmayın, şimdi her şey bambaşka,

aydınlık odalar ve gezip dolaşılacak bahçeleri var.” “Doktor,” dedim sonunda, “Eskimoları bilir misiniz?” “Tabii bilirim,” dedi ayağa kalkarken. “İşte, bakın ben onlar gibi ölmek istiyorum.” Bir şey anlamadığını görünce ekledim: “Ben beyaz duvarlı bir odada, bir yatağa bağlanıp bir yıl daha yaşamaktansa, bostanımdaki kabakların arasına yüzüstü düşmeyi yeğlerim.” O arada doktor kapının yanına gitmişti bile. Fesatça gülümsüyordu. “Hep böyle söylerler,” dedi odadan çıkmadan önce, “ama son dakikada tedavi olmak için buraya koşarlar, üstelik yaprak gibi titrerler.”

Üç gün sonra, ölümüm halinde sorumluluğun bana, yalnızca bana ait olduğunu belirten gülünç bir belge imzaladım. Bunu minik kafalı, iki kocaman altın küpeli genç bir hemşireye teslim ettikten sonra bir-iki parça eşyayı naylon bir torbaya koyup taksi durağına doğru yola koyuldum.

Buck, beni bahçe kapısında görür görmez deliler gibi koşmaya başladı; sonra sevincini vurgulamak için, havlayarak iki-üç çiçek tarhını mahvetti. Bu kez ona kızmak gelmedi içimden. Toprak bulaşmış burnuyla bana soku-lunca ona, “Gördün mü eski dostum, gene birlikteyiz!” dedim ve kulaklarının arkasını kaşardım.

Sonraki günlerde hemen hemen hiçbir şey yapmadım. O düşmeden beri bedenimin sol yanı emirlerime eskisi gibi uymuyor. Özellikle de elim çok yavaşladı. Hep onun kazanmasına öfkelendiğim için, onu sağ elimden daha çok kullanmaya çalışıyorum. Bileğime pembe bir kurdele bağladım, böylece uzanıp bir şey alacağım zaman sağ elimi değil de solu kullanmam gerektiğini hatırlıyorum. Bedenin işlevini yerine getirdiği sürece onun ne kadar büyük bir düşman olabileceğini fark edemiyorsun, ama ona bir an için karşı koymaya kalkınca, yenildiğimi görüyorum.

Her neyse, bağımsızlığım kısıtlandığı için bir anah-

tar da Walter'ın karısına verdim. Bana her gün uğruyor ve istediklerimi alıp getiriyor.

Ev ile bahçe arasında mekik dokurken, seninle ilgili düşünceler ısrarcı, hatta gerçek bir saplantı halini aldılar. Pek çok kez telefona gittim, sana bir telgraf gönderme niyetiyle ahizeyi kaldırdım. Ama santral sesimi duymaz kararımdan vazgeçiveriyordum. Akşamları koltuğuma oturduğumda –karşımda boşluk, çevremde sessizlik– hangisinin daha doğru olacağını soruyordum kendime. Doğal olarak benim için değil de senin için neyin doğru olacağını... Benim için elbette yanımda sen varken bu dünyadan çekip gitmek en güzeli olurdu. Eminim, seni hastalığımдан haberli kılsaydım, sen Amerika'da yaşamayı bırakır, buraya koşardın. Ya sonra? Sonra belki ben üç-dört yıl daha yaşardım, belki de tekerlekli iskemleye bağlanırdım, belki bunardım ve sen, görevin olduğu için bana bakardın. Bunu içtenlikle yapardın, ama zamanla bu içtenlik öfkeye, hınca dönüşürdü. Hınçlanırdın, çünkü yıllar geçer ve sen gençliğini boşa tüketiyor olurdun, çünkü benim sevgim bir bumerang etkisiyle senin yaşantını bir çıkmaz sokağa dönüştürürdü. İşte, sana telefon etmek istemeyen içimdeki ses böyle söylüyordu. Tam onun haklı olduğuna karar verdiğim an kafamda karşıt bir ses belirliyordu. Kendi kendime şunu soruyordum: Ya sen kapıyı açtığın an benim ve sevinçle zıplayan Buck yerine bir süredir yaşanmayan bomboş bir ev bulursan ne yapardın? Amacına ulaşmamış bir dönüşten daha korkunç ne olabilir? Ya oradayken benim ölümümü bildiren bir telgraf alsan, benim sana ihanet etmiş gibi olduğumu düşünmez miydin? Ya da seninle inatlaştığımı? Mademki sen son aylarda bana böyle kaba davrandın, ben de sana haber vermeden çekip giderim işte! Bu bir bumerang değil, ancak bir girdap sayılırdı ve sanırım, böyle bir şeyi atlatmak kolay olmazdı. Sevdiğin

insana söylemek istediklerin sonsuza dek içinde kalır; o, toprağın altındadır, artık onun gözlerinin içine bakamazsın, kucaklayamazsın, ona henüz söylemediklerini söyleyemezsin.

Günler geçiyor ve ben hiçbir karar alamıyordum. Sonra işte bu sabah, gül bunu önerdi: Ona bir mektup yaz, onunla yarenlik ettiğin günlere ait küçük bir günce tut, dedi. Ve işte şimdi burada mutfaktayım, önümde senin eski bir defterin, ödevlerini yaparken zorlanan bir çocuk gibi kalemimin ucunu kemiriyorum. Bir vasiyet mi bu? Hayır, öyle sayılmaz, daha çok seni yıllarca izleyecek, beni yakınında hissetmek isteyince okuyabileceğin bir şeyler. Korkma, sana ne vaaz vereceğim, ne üzeceğim, yalnızca bir zamanlar ikimizi sarmalayan ve son yıllarda yitirdiğimiz o içtenlikle, seninle biraz çene çalaçağım. Çok uzun yaşadığım ve pek çok kişi yitirdiğim için artık biliyorum ki ölümler yokluklarıyla değil de –onlarla bizim aramızda– söylenemeden kalan sözler yüzünden keder verirler asıl.

Biliyorsun, ben ileri yaşlarımda genellikle nine olunan yaşta, annelik yapmaya başladım. Bunun pek çok yararı oldu. Sana yararı oldu, çünkü bir nine-anne, her zaman bir anne-anneden daha iyi ve dikkatlidir; bana yararlı oldu, çünkü yaşlılarımla bir el kanasta oynayıp kullüpte bir öğle sonrasında zaman öldürüp iyice sersemlemektense, zorunlu olarak yeniden yaşamın akışına ayak uydurmak zorunda kaldım. Ama bir noktada bir şeyler koptu. Kabahat ne benim ne de senindi, yalnızca doğanın yasalarındaydı.

Çocukluk ve yaşlılık birbirine benzer. Her iki durumda da, değişik nedenlerle, insan oldukça savunmasız olur; hâlâ –ya da artık– etkin yaşantının bir parçası değildir, bu da korunaksız, açık bir duyarlılıkla yaşamaya yol açar. Bedenimizin çevresinde görünmez bir zırh oluşma-

sı ergenlik döneminde başlar. Bu zırh bu dönemde oluşur ve ergin yaşam boyunca kalınlaşır. Gelişimi biraz da incininkine benzer, yara ne denli büyük ve derinse, çevresinde oluşan zırh da o kadar güçlü olur. Ama sonra zamanla, çok uzun süre giyilen bir giysi gibi en çok kullanılan yerlerinden yıpranır, dikişleri atar ve ani bir hareket sonucu yırtılır. Başlangıçta hiçbir şey fark etmezsin, zırhının hâlâ seni sıkıca sardığını sanırsın, ama bir gün birdenbire, aptalca bir şey karşısında bir çocuk gibi nedenini bilemeden ağlamaya başlarsın.

İkimizin arasında doğal bir fark oluştu derken, işte bunu söylemeye çalışıyordum. Senin zırhının oluşmaya başladığı dönemde, benimki çoktan lime lime olmuştu. Sen benim gözyaşlarıma katlanamıyordun, ben de senin bu ani katılığına. Her ne kadar ergenlikte senin huy değiştiireceğine kendimi hazırladıysam da, bu değişiklik ortaya çıktığında, buna katlanmak bana çok zor geldi. Karşımda birden bire yepyeni biri vardı ve ben bu insana nasıl davranmam gerektiğini artık bilemiyordum. Akşamları, yatakta düşüncelerimi şöyle bir toparlayıp gözden geçirince, sana olanlar beni mutlu ediyordu. Kendi kendime diyordum ki, zarar ziyan görmeden ergenlik yaşayanlar hiçbir zaman gerçekten büyük insan olamazlar. Ama sabah, sen suratıma kapıyı çarpınca, Tanrı'm ne üzülüyordum, nasıl ağlamak istiyordum! Sana kafa tutabilecek gücü nereden bulacağımı bilemiyordum. Sen de seksen yaşına gelersen, göreceksin ki insan bu yaşta kendini eylül sonunda bir yaprak gibi hissediyor. Gün ışığı daha kısa sürüyor ve ağaç, besleyici maddeleri yavaş yavaş kendine doğru çekmeye başlıyor. Ağacın gövdesi azotu, klorofili, proteinleri emiyor ve böylece ne yeşillik kalıyor, ne canlılık. Hâlâ bir dala takılı kalıyorsun ama artık düşmen an meselesi oluyor. Yakınlardaki yapraklar birbiri ardına düşüyor, sen onların düşüşünü seyrediyorsun, rüzgâr çı-

kacak korkusu içinde yaşıyorsun. Benim için rüzgâr sendin, senin ergenliğinin o kavgacı canlılığıydı. Sen hiç bunu fark ettin mi bir tanem? İkimiz de aynı ağacın üstünde yaşadık, ama öyle değişik mevsimlerde ki!

Senin, yola çıktığın gün geliyor aklıma, ikimiz de ne kadar sinirliydik değil mi? Seni havaalanında geçirmemi istemedin, sana yanına alman için herhangi bir şeyi hatırlattığımda bana: “Amerika’ya gidiyorum, çöle değil,” diyordun. Kapıda sana o çok çirkin tiz sesimle, “Kendine iyi bak,” diye bağırdığımda, sen arkana bile dönmeden benimle şöyle vedalaştın: “Buck’a ve güle iyi bak.”

Biliyor musun senin bu vedan beni biraz hayal kırıklığına uğrattı o an. İhtiyar bir duygusal olarak hani bir öpücük ya da sevecen bir cümle gibi daha değişik, daha sıradan bir şey bekliyordum. Ancak akşam olduğunda uyku tutmadığından boş evin içinde sabahlıkla gezinirken, Buck’a ve güle bakmakla, benim yanımda kalan senin o mutlu yanına iyi bakmak arasında bir fark olmadığının bilincine vardım. Ve anladım ki o kuru vedalaşmanın nedeni duyarsızlık değil, ağlamaya hazır bir insanın aşırı gerginliğiydi. Hani sana daha önce sözünü ettiğim o zırh işte. Seninki şimdi öylesine sıkı ki neredeyse nefes almakta bile zorlanıyorsun. Sana son zamanlarda ne diyordum anımsıyor musun? Akmayan gözyaşları kalpte birikirler, zamanla kabuk tutarlar ve kirecin çamaşır makinesini tıkaması gibi kalbi tıkayıp felç ederler.

Biliyorum, benim ancak mutfak evreninden bulup verebildiğim örnekler seni güldürmek yerine kızdırıyor. Ne yapalım, herkes en iyi tanıdığı dünyadan esinlenir.

Şimdi seni bırakmak zorundayım. Buck iç çekiyor ve yalvaran gözlerle bakıyor. O da doğanın düzenine ayak uyduruyor. Her mevsimde, yemek saatini bir İsviçre saati dakikliği ile bilebiliyor.

Yüreğinin Götürdüğü Yere Git, seksen yaşında bir büyükannenin uzaklardaki torununa yazdığı mektuplardan oluşur. Alabildiğine yalın, gündelik konuşma diliyle yazılmış bu sevgi dolu mektuplar, hem bir iç döküş, hem de bir bilgenin vasiyeti niteliğinde. Yaşlı büyükanne, bu mektuplarda, kendisinin ve kızının dokunaklı yaşamlarının gizli kalmış yönlerini açığa vururken kendi kendisiyle bir iç hesaplaşmayı da birlikte yürütüyor. Değişen gelenekler, altüst olmuş değerler karşısında hissettiklerini, torununa sevgiyle aktarmaya çalışan bu yaşlı kadın, gençliğinde yapmayı göze alamadığı şeyleri yapmasını torununa öğütlerken şöyle diyor: “Yapmaya degecek tek yolculuk, içimize yaptığımız yolculuktur; o özgün çağrıya kulak vermeli, yüreğimizin götürdüğü yere gitmeliyiz.”

Susanna Tamaro'nun bu en ünlü kitabı, yayımlandığı günden bu yana yeni okurlarla buluşmayı sürdürüyor.

#mektuproman #bilgelik #yaşamatautkusu #yaşamacesareti
#yolculuk #hayat #yolaçılmak

